

цифровізація управління та активна участь громадян у прийнятті рішень є ключовими аспектами розумного міста. Успішне впровадження цих принципів сприятиме підвищенню ефективності міської інфраструктури, зниженню рівня забруднення та формуванню більш сталого майбутнього для урбанізованих територій.

Перелік використаних джерел

1. Севастьянов Р. В. Актуальні проблеми розвитку «розумних міст» (Smart-City) *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2021. № 2. С. 1-2.
2. Панухник О., Курах О. Можливості імплементації міжнародних передових знань та досвіду у сталий розвиток «розумних» міст і територіальних громад України. *Соціально- економічні проблеми і держава*. 2023. Вип. 2
3. Бабаєв В. Ю., Дейкало С. О. (2024). Розвиток концепції розумного міста: публічно-управлінський аспект. *Управління розвитком території*.
4. Чукут С.А. Дмитренко В. І. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. № 13. 2016
5. Севастьянов Р. В. Актуальні проблеми розвитку «розумних міст» (Smart-City). *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. №2 (292). С. 170-179. – DOI: 10.31891/2307-5740-2021-292-2-29.

УДК 330.341.1: 658.589

Величко О.В., к. е. н., доцент кафедри менеджменту
Державний торговельно-економічний університет
Калюжна С.І., студентка 4 курсу ОС «Бакалавр»
Державний торговельно-економічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

У сучасних умовах глобалізації традиційні підходи до стратегічного управління підприємствами, які спираються на стабільність та передбачуваність, стали менш ефективними. Традиційні підходи до стратегічного управління, як правило, передбачають детальне довгострокове планування, жорстку ієрархію та послідовне виконання затверджених планів. Такий підхід добре працював у стабільному середовищі. Проте в умовах сьогодишньої турбулентності, швидких технологічних змін і непередбачуваних криз традиційна стратегія часто виявляється занадто повільною та негнучкою. Сьогодні компанії повинні бути готовими до

швидкої адаптації, а не лише до довгострокового планування, що робить традиційні моделі менш релевантними[1].

У зв'язку з цим зростає популярність інноваційних підходів до стратегічного управління, які надають більшу увагу гнучкості та адаптивності. Так, Agile Strategy дозволяє підприємствам швидко реагувати на зміни та адаптувати стратегії через постійний зворотний зв'язок та ітеративний процес планування. Крім того, Lean Thinking, спрямоване на мінімізацію витрат і оптимізацію процесів, також стає важливим інструментом у стратегії підприємств, зосереджених на створенні максимальної цінності для клієнта. Окрім цього, новітні технології, такі як штучний інтелект (AI), великі дані (Big Data) та бізнес-аналітика (BI), відкривають нові можливості для прийняття більш точних та обґрунтованих стратегічних рішень. Використання даних дає змогу глибше розуміти потреби клієнтів, прогнозувати ринкові зміни та створювати персоналізовані стратегії, що робить бізнес більш ефективним.

У сучасному світі також набувають актуальності стратегії ESG (екологічне, соціальне та управлінське стратегування), які враховують нові вимоги суспільства та регуляторів. Також поширеним стало використання відкритих інновацій (Open Innovation), коли компанії співпрацюють із зовнішніми партнерами, стартапами чи науковими установами, щоб пришвидшити розвиток нових продуктів або рішень. Подібні форми співпраці створюють екосистеми — спільноти підприємств, що разом досягають стратегічних цілей[3].

Управління знаннями та інтелектуальним капіталом — ще один важливий напрям. Це означає, що компанії повинні ефективно використовувати досвід, навички й інноваційний потенціал своїх працівників, щоб бути конкурентоспроможними у сучасних умовах. Отже, стратегічне управління сьогодні — це вже не лише аналіз і планування, а й постійна адаптація, співпраця, цифрові інструменти та цінності сталого розвитку. Сучасні організації більше орієнтуються на потреби ринку, залучають команди до прийняття стратегічних рішень і створюють продукти разом із клієнтами (співтворення цінності) [4].

Приклади таких інноваційних стратегій можна побачити у світовій практиці. Компанія Google працює за принципами гнучкого управління та культури відкритих інновацій, постійно тестуючи ідеї та залучаючи команди до створення продуктів. Tesla, окрім технологічних проривів, демонструє сміливу бізнес-стратегію з високою швидкістю впровадження рішень. Amazon системно застосовує аналітику даних для прийняття стратегічних рішень, забезпечуючи високу клієнтоорієнтованість і гнучкість ланцюгів постачання[5].

Що стосується України, впровадження інноваційних стратегічних підходів стикається з низкою викликів. По-перше, інфраструктурні обмеження — недостатній рівень цифровізації, нестабільне правове поле, обмежений доступ до інвестицій. По-друге, кадрові та культурні бар'єри — недостатній рівень підготовки менеджерів до сучасних стратегічних методів,

а також низький рівень культури командної роботи в деяких сферах. Водночас, є чимало перспектив. Українські компанії мають потенціал інтегруватися в міжнародні виробничі та технологічні ланцюги, особливо у сфері ІТ, інжинірингу, логістики. Війна та виклики 2022–2024 років активізували цифровізацію бізнесу, появу стартапів, розвиток бізнес-кластери у Львові, Києві, Дніпрі. Такі зміни створюють передумови для впровадження нових стратегічних моделей, особливо у малому та середньому бізнесі[6].

Підприємства, що впроваджують новітні стратегічні підходи, отримують не лише конкурентні переваги, але й доступ до нових фінансових ресурсів, залучаючи інвесторів, які орієнтуються на сталий розвиток. Інноваційні підходи є ефективнішими в сучасному динамічному середовищі, водночас для їх впровадження в Україні необхідна цілеспрямована політика підтримки, розвиток цифрової інфраструктури та стратегічна переорієнтація компаній на швидке навчання й адаптацію[7].

Таким чином, інноваційні підходи до стратегічного управління є важливими для забезпечення успішного функціонування компаній на сучасному глобальному ринку та їхнього сталого розвитку в умовах невизначеності.

Перелік використаних джерел

1. Погорілко, В. І. Стратегічне управління підприємствами в умовах глобалізації. – К.: Центр учбової літератури, 2018.
2. Porter, M. (2008). *The Five Competitive Forces That Shape Strategy*. Harvard Business Review.
3. Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2010). *Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers*.
4. Державна служба статистики України. (2023). *Розвиток цифрової економіки та суспільства в Україні*.
5. Deloitte Ukraine. (2022). *Погляд бізнесу на економічну ситуацію в Україні: гнучкість та інновації в кризових умовах*.
6. Міністерство цифрової трансформації України. (2024). *Цифровізація бізнесу в Україні: тренди та приклади*.
7. Pisano, G. (2015). *You Need an Innovation Strategy*. Harvard Business Review.